

Mõtisklusi emadepäeva eel ...

On mitmeid erinevaid peremudeleid ja tänapäeval veel eriti. Ühiskond aksepteerib avalikult kooselu vorme, mis aastaid tagasi vaid salajas said toimida ning tänases piirideta maailmas on ka traditsioonid muutumises.

Meie pere on ühelt poolt väga traditsiooniline, teisalt üsna ebaharilik, sest läbi aegade on samas leibkonnas elanud mitu erinevat põlvkonda.

Kui mina sündisin, kolis meie emapoolne vanaema meile. Esmalt oli ema tervisemurede tõttu abi vajalik, kuid hiljem oli juba töö tõttu lapsehoidu tarvis ning niiviisi me kolm põlvkonda koos elasimegi, kuniks mõlemad vennaga suureks sirgusime. Vanaema jõudis veel minu abiellumise ära näha ning varsti pärast seda läks ta üsna eakana toonelatele. Lapsena ei osanud sellisele peremudelile hinnangut anda, kuid olles ise ema ja vanaema, mõtlen selle peale tihti. Nii turvaline oli. Ema ja isa olid oma töö ja hobidega hõivatud ja ehkki lapsi ei jäetud ühistegemistest kõrvale, oluks argipäevadel ikka palju üksiolemist. Aga meil oli vanaema kodu. See tähendas, et sind alati oodati. Toit oli vaid soovimise kaugusel ja eks erisoovidki täideti. Pannkoogid oli üsna tavaline magusroog ja seda jagus alati meie sõpradele. Sõbrad olid teretulnud ning kstituseks olid laual värsked küpsetised või vahel ka kompotid ja hapukurgidki keldrivarudest. Vanaema oli see, kes kuulas esmased päevamuuljed, vajadusel lohutas või andis nõu. Tema aitas ka käsitööga sõbraks saada ning aitas mind õmblustöödel, sest see oli aeg, kus peale koolivormi ja üleriie te sai enamus kehakatetest ise valmistatud. Ema tegi samuti väga palju kaunist ja peent käsitööd, kuid ise mäletan eelkõige kangastelgedel kudumist ja tooted olid linasekangastest võrguvalpadeni. See oli aeg, mil isetegemine oli kogukonnas nii valdav ja loomulik, kuid hoolimata sellest jagus kõigil ka üksteise jaoks aega. Naabripered ja sõbrad olid tihti koos ning lastel oli alati huvitav. Ei mäleta, et keegi pidanud

meiega ekstra liivakasti äärel istuma või meile tegelust otsima.

Kui kõik koolid läbi said, kolisime abikaasaga tagasi vanematekoju, millest sai ka meie kodu. Siin sündisid meie lapsed ja vahel mõtlen, et ilmselt poleks neid viis olnud, kui poleks seda head majahaldjat – minu ema ja laste vanaema. Ema on alati meie jaoks olemas olnud ning tema rolli pere kooshoidmisel ei saa alahinnata. Kodu on alati mingi eriline soojus ja kindlasti sama turvalisus, mida lapsena oma vanaemaga tundsin. Tean, et ka minu lapsed oskavad seda hinnata. Selline elukorraldus on andnud neile üsnagi stressivaba kasvamise. Kui vahel mõnel argipäeval koju juhtun jääma, siis tundub, et siin asub väike staap, kus alates koolitundide lõppemisest käib vilgas tegevus. Lapsed ja nende sõbrad tulevad koolist. Siis – kes trenni või muusikakooli, kes

bussi ootel ja kes lihtsalt külas. Vahel on kodus laste sõpru rohkem kui omaid, aga vanaema nende keskel keedab ja küpsetab ja on õnnelik, et saab seda kodusoojust kellegagi jagada. Kõik on kstitatud ja kõigist hoolitakse. Kui vanaema kiidab, saad vastuseks, et muidu oleksid ju päevad pikad ja igavad. Sügisel saab see vahva vanaema 90-aastaseks!

Meie kaks vanemat last on juba täiskasvanud ja oma pere loonud, kuid peale mitut aastat laias ilmas ringirändamist kolis tütar oma elukaaslasega meie koju tagasi ning noored seadsid end esialgu siin sisse. Kas ajalugu kordub, eks seda näitab aeg, kuid oluline on põlvkondade sidusus ning tõeline rikkus on omada suurt peret!

Jõudu ja jaksu kõigile emadele ja südamesoojust meile kõigile!

Ene Tae

Fotod: erakogu

Vanaema Eha Amanda jagamas lapselapse rõõmu põhikooli lõpetamisest. Kokku on lapselapsi üheksa ja neil omakorda juba kaks last.

Jaanisimman toimub viiendat korda

Karksi Ordumeistrid MTÜ-l on suur rõõm kutsuda Teid juba viiendat korda toimuvale Jaanijooksu Jaanisimmanile 23. juunil vahetult pärast jooksu ümber Karksi-Nuia paisjärve. Ka käesoleval aastal jätkame traditsiooni, kus programmi kuulub kaks ansambli/artisti. Jaanisimmani juhatavad sisse valsisit polkani tantsulugusid laulvad endise ansambli Suveniir solistid Rein ja Sirje Kurg. Nende esinemise vaheaegadel toimuvad jaanipäevale iseloomulikud mängud/võistlused, mille parimaid premeeritakse auhindadega. Endiselt ootab välja-

kutset Karksi valla kõieveno võistkond, kes on siiani olnud Jaanisimmanil alistamatu. Enne südaööd astuvad lavale elektrit täis Traffic´u poisid, kus üheks ansambli liikmeks on paljude poolt armastatud tänavuse aasta eurolaulik Stig Rästa.

Jaanisimman ei oleks ühelgi aastal teoks saanud ilma heade koostööpartneriteta. Suur tänu ettevõtetele/asutustele Karksi vald, A. Le Coq AS, Nuia PMT, Euro Oil AS ja Karksi Valla Kultuurikeskus, kellega on koostöös kokku lepitud ka tänavuse sündmuse osas.

Polli Aialandusuuringute Keskuse saalis, reedel 8. mail kell 17:00

EMADEPÄEVAKONTSERT

Esinevad: ansambel Lõotsavägilased, Karksi-Nuia Noortekeskuse tantsutüdrukud

See laul tuleb minu emast.
Sinu emast on ka see,
tundub ehk, et mõnes mõttes
emad meil on sarnased.

Eriline emadepäev kauni lõõtsamuusika,
andekate tantsutüdrukute ning meeleoluka koosviibimise saatel.

Tulge kogu perega, sissepääs tasuta
(kohapeal annetuskast Lõotsavägilastele uute pillide soetamiseks).

Meie koduvalla noorteansamblid Lõotsavägilased ja Linnutee on välja andmas oma ühist CD-plaati. Lõotsavägilased mängivad põhiliselt rahvalikke- ja pärimusmuusikat, kuid nad ei pane kätt ette teistelegi muusikastiilidele. Aasta jooksul on ansambel andnud üle 40 kontsertesinemise, üles astunud üsna tähtsatel ja suurtel üritustel ning edaspidiseks on kutse taskus juba nii mõnelegi folgifestivalile ja suurüritusele eeloleval suvel.

Linnuteel on varasemalt üks plaat rahvalike ja pärimuslike lugudega välja antud, kuid sellegipoolest tahavad nad teiega jagada oma uuemaid lugusid, millest üks üle Eesti väga tuntud regilaul on suisa meie kodukohast Karksi pärit. Sekka veel natukene kurblikku saja aasta tagust tütarlaste laululüürikat ja kauneid pillilugusid. Nii et uuel plaadil saavad kokku nii mehelikud kui naiselikud laululood, mis põimuvad kenaks tervikuks ja iseloomustavad hästi meie ilusat ja armsat Mulgimaad.

15. mail algusega 18.00 on plaadi esitluskontsert Viljandi Pärimusmuusika Keskuses ja koduvalla publik on väga oodatud!

Ene Tae

Emadepäev kultuurikeskuses

Emadepäeval, 10. mail on Karksi Vallavolikogu esimees ja vallavanem kutsunud Kultuurikeskusesse vastuvõtule 2014. aasta oktoobrist kuni käesoleva aasta aprillini sündinud beebid koos vanematega. Traditsiooniliselt kingitakse vastsetele vallakodanikele nimelised valla vapiga hõbelusikad. Kuulame väikest kontserti, teeme fotosid ja sööme torti.

Kogu vallarahvale pakume võimalust suures saalis koos perega nautida tsirkusetendust. Näha saab klouni, dresseeritud koeri ja kassi. Osa saab mustkunstist ja seebimullide saladustest. Etendus on tasuta. Soovime kõigile koos perega veedetud ja meeleolukat, imelist emadepäeva!

Kai Kannistu

Maikuul

Maikuun tulliv rännulinnu lõunast jälle tagasi. Kodun tetti pikä piintre, porkne siimnit külväti.

Pilvi Helimets (91)

taadiga, kellelt soovime selleks aastaks möödunud aasta kehvast suusailmast tunduvat jaanipäevalikumat ilma. Seniks soovin kõigile kena kevade jätku ja peatse kohtumiseni Jaanisimmanil!

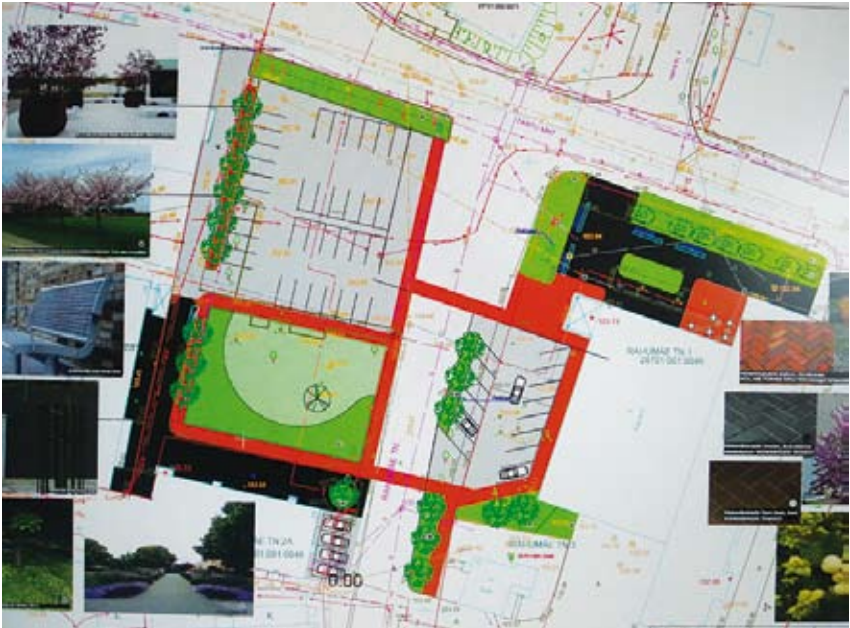
Almar Kalam
vastutav korraldaja
Karksi Ordumeistrid MTÜ

VALLAVANEMA VEERG

Karksi valla teehoiukavas on sel aastal planeeritud Karksi-Nuia keskväljaku rekonstrueerimine. Tööd peaksid algama juunis ja lõppema augustis. Vallavalitsus alustas tööde planeerimisega juba 2014. aasta lõpus. Praeguseks ajaks on keskväljaku projekteerimine lõppjärgus. Hea meel on, et Abja Tarbijate Ühistu plaanib Konsumi fassaadi uuendada ja muuta toidupoe esise parkimise turvalisemaks. Toon välja põhilised muudatused, mida on plaanis teha. Keskväljaku

parkimisplatsi ja kõnniteede asfaltkate asendatakse tänavakividega. Tööde käigus lahendatakse ära ka sadevee ärajuhtimine. Restorani poolt tehakse uus sissekäik turule. Turu sissekäigu juurde tuleb sõidukite teenindamiseks mõeldud ala. Kõnniteedel on sõidukitega liiklemine keelatud. Rekonstrueerimistööde käigus eemaldatakse puud, mis asendatakse kõrg- ja madalhaljastuse erivormidega ning lahendatakse keskväljaku haljastus. Planeeritava haljastuse kohapealt küsisime nõu haljastusspetsialistilt. Abja Tarbijate Ühistul on plaanis Konsumi ees laiendada parkla osa, et parkimine muutuks ohutumaks nii jalakäijatele kui ka sõidukijuhtidele. Parkimisala planeeritakse ühesuunalisena eraldi sisse- ja väljasõiduga. Sellega seoses on vaja eemaldada kõik kaupluse ees kasvavad puud. Konsumi esisele ja Tartu maantee poolsele küljele tuleb kivisillutus. Kui kõik kavandata saab tehtud, siis saab Karksi-Nuia keskväljak uue ja värske ilme.

Haljastaja eelvisioon.

24. veebruaril 2018 saab Eesti Vabariik 100-aastaseks. Juba üle-eelmises vallavanema veerus tegin üleskutse kõigile avaldamaks oma mõtteid, kuidas sellist suursugust tähtsündmust meeldejäävalt Karksi vallas jäädvustada ja teen seda ka seekord. Kui tekkis idee, siis palun andke sellest teada Karksi vallavalitsuse e-posti aadressile vald@karksi.ee, saatke tavapostiga või helistage. Ootame ideid kuni 1. oktoobrini 2015, et nende põhjal hääletamise teel otsustada Karksi valla kingitus Eestile. Loodame, et ükski suurepärase mõtte kaduma ei lähe ja me üheskoos suudame välja selgitada parimad aastapäeva teod. Mingeid tingimusi ette anda ei ole, unistada võib suurelt. Soovin kõigilt oma lennukate mõtete avaldamist,

et vabariigi 100nda aastapäeva tähistamine meie vallas saaks väärikas. Kodus on mõnus ja õdus olla, kodus on kõige paremad sõõgid, kodus on palju rõõmu, armastust, hoidmist, hoolitsemist ja hoolimist, koju on alati hea minna. Kodus saame tunda emaarmastust, mis iialgi ei katke. Ema hool ja armastus saadab meid igal ajal, saadab mälestusena läbi kogu elu. Meil kõigil peaks olema samad mõtted ja tunded kodus olles. Kallid emad, just teie olete need, kes teevad kodu mõnusalt õdusaks ning külvate lähedastele armastust. Armsad emad, soovin teile kaunist õnne ja armastust täis emadepäeva!

Taimo Tugi
vallavanem

Tasuta karjäärinõustamine kõigile

Alates 2015. aasta veebruarist saavad töötukassasse karjäärinõustamisele tulla lisaks töötutele ja koondamisteatega töötajatele ka kõik teised soovijad. Selline võimalus avanes tänu teenuse kaasrahastamisele Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist. Teenus on kõigidele tasuta.

Kuidas registreerida?

- ✓ Viljandimaa osakonna infolaua telefonil **435 0050**;
- ✓ Eesti Töötukassa Viljandimaa osakonnas Tallinna tn 19/21;
- ✓ Töötukassa infotelefonil **15501**.

Mis põhjusel tulla karjäärinõustamisele:

- ✓ Vajate teadmisi ja oskusi tulemuslikumaks tööotsimiseks;
 - ✓ Soovite arutada oma eeldusi kutsevaliku tegemiseks, sobiva väljaõppe ja töö leidmiseks;
 - ✓ Teil ei ole varasemat töökogemust ja teadmised töömaailmast on vähesed;
 - ✓ Soovite vahetada töökohta;
 - ✓ Olete pikemat aega olnud tööturult eemal;
 - ✓ Soovite arutada tööalaseid väljakutseid;
 - ✓ Tervislikel või teistel olulistel põhjustel ei saa Te töötada oma kutsealal.
- Lisainfo www.tootukassa.ee/teenused/noustamisteenused/karjäärinoustamine.

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

16. aprilli istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Jüri Kert, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Toivo Kõss, Leo Liiber, Heino Luik, Ain Peensoo, Anu Rebane, Enn Sarv, Tarmo Simson, Siret Vene ja vallavanem Taimo Tugi. Puudusid Andi Sõmmer ja Raimo Sarv.

- Kehtestati uues redaktsioonis Karksi vallas tiheasustusosal üksikpuude raiumise loa andmise kord.
- Nimetati vallavolikogu esindajana volikogu liikme volituste kehtivuse ajaks Karksi-Nuia Muusikakooli hoolekogusse Ain Peensoo ja Karksi-Nuia Spordikooli hoolekogusse Kerti Einstein.
- Kassepa kinnistu omanikule Elle Toomile otsustati teha ettepanek sõlmida Mati tee avaliku kasutamise leping.
- Kinnitati külaliikumise komisjoni koosseis alljärgnevalt: komisjoni esimees – Enn Sarv ja liikmed – Jutta Grossthal, Krista Kunimägi, Leili Nael, Anu Rebane, Tarmo Simson, Eneli Öun.

KARKSI VALLAVALITSUSES

30. märtsi istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Alli Laande, Katrin Kivistik, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Määrati projekteerimistingimused: AS Lõuna-Eesti Hooldekeskus Karksi Kodu laiendusprojekti koostamiseks Kivi tn 20 kinnistul Karksi külas ja elamu ehitusprojekti koostamiseks Väike-Pärna kinnistul Karksi külas.
- Väljastati ehitusluba: rajatisele „Õhukaabli, maakaabli ja liitumiskilbi paigaldus“ Mäekülas, teenindushoone püstitamiseks Vana-Virite kinnistule Sudiste külas Karksi vallas.
- Määrati Ainja külas Tindi-Villemi katastriüksuse jagamisel moodustunud katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Tindi-Villemi, pindala 3,06 ha – sihtotstarve maatulundusmaa; Tindipõllu, pindala 19,99 ha – sihtotstarve maatulundusmaa.
- Määrati Ainja külas Uue-Villemi katastriüksuse jagamisel moodustunud katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Uue-Villemi, pindala 2,06 ha – sihtotstarve maatulundusmaa; Villemimetsa, pindala 4,41 ha – sihtotstarve maatulundusmaa; Villemipõllu, pindala 31,43 ha – sihtotstarve maatulundusmaa.
- Anti nõusolek Karksi Vallahooldusele Polli külas Polli pargi katastriüksusel viie üksikpuu raieks ja parkmetsa alal tormituultega või vanuse tõttu murdunud ja kuivanud puude raieks ning ala korrastamiseks.
- Anti nõusolek Kooli tn 1 kinnistul ühe ebatsuuga mahavõtmiseks ja Tiigi tänava kinnistu maa-alal ühe saare mahavõtmiseks.

15. aprilli istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Alli Laande, Katrin Kivistik, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Väljastati ehitusluba: remonditöökoja laiendamiseks Tuhalaane Garaaž-Töökoja kinnistul Tuhalaane külas ja Karksi Värvitsehhi laiendamiseks Tehase tn 5/7a kinnistul Karksi-Nuias Karksi vallas.

20. aprilli istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Alli Laande, Katrin Kivistik, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Tunnistati edukaks AS Info-Auto pak-kumus kui vastavaks tunnistatud ning hankedokumendi punktis 8.6 esitatud pakkumuste hindamise kriteeriumite (madalaim hind) järgi majanduslikult kõige soodsam pakkumus koos km-ga 32 441,44 € (ilma km-ta 27 370,77 €), mis koosneb sõiduki maksumusest 29 979 €, kaskokindlustusest 677,04 €, lepingutasust 90 €, registreerimisest ja 10% sissemaksest 2997,90 €.
- Tunnistati edukaks AS SEB Liising pakkumus kui vastavaks tunnistatud ning hankedokumendi punktis 8.6 esitatud pakkumuste hindamise kriteeriumite (madalaim hind) järgi majanduslikult kõige soodsam pakkumus koos km-ga 29 794,736 € (ilma km-ta 25 145,90 €), mis koosneb sõiduki maksumusest 27 893 €, kaskokindlustusest 601,68 €, lepingutasust 90 €, registreerimisest ja 10% sissemaksest 2789,30 €.
- Kiideti heaks Kalmer Märtsioni poolt esitatud hajaasustuse programmi aruanne tööde tegemise kohta Kooli I kinnistul Kõvakülas.
- Eraldati Varik Motocross Team MTÜ-le Karksi valla eelarvest 2000 € 2015. aasta külgkorvide Maailmameistrivõistluste võistlushooajal osalemisega seonduvate kulutuste katmiseks.
- Eraldati Märt Israelile Karksi valla eelarvest 1000 € 2015. aasta Pekingi maailmameistrivõistluste treeninglaagris osalemisega seonduvate kulutuste katmiseks.
- Eraldati FIE Jaak Kõdarile Karksi valla eelarvest 1500 € 2015. aasta küm-nenda Nava Lava festivali korraldamiseks.
- Eraldati Auto-Motoklubi Ligur Racin-gule Karksi valla eelarvest 2000 € sõitja Janno Liguri Euroopa meistrivõistlusel ja Eesti meistrivõistlustel osalemiseks 2015. aastal.
- Eraldati MTÜ Karksi Tehnikaspor-diklubile Karksi valla eelarvest 2000 € EMV motokrossi ja Karksi valla meist-rivõistluste TOP 200 korraldamiseks Ainjas 30.–31. mail 2015. a ja 12. sep-tembril 2015. a.
- Eraldati Spordiklubile Ratta Agentuur Karksi valla eelarvest 200 € Eesti Rah-va Velotuuri I etapi korraldamiseks.
- Otsustati viia läbi lihthange „Aug-ust Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi spordihoone rekonstrueerimise projek-teerimistööd“ ja kinnitada hankedoku-mendid. Hanke läbiviimiseks moodus-tati komisjon koosseisus: Taimo Tugi, Dmitri Orav, Jaak Israel, Inge Dobrus, Tõnis Laurik.
- Määrati projekteerimistingimused: elamu laiendusprojekti koostamiseks Uus-Urissaare kinnistul Univere külas ja elamu laiendusprojekti koostamiseks Tartu mnt 7 kinnistul Karksi-Nuias.
- Arutati Eesti Vabariigi 100. aastapäe-va tähistamist Karksi vallas.

Piiri talu soovitused maikuuks

Tõeline kevad on koputanud uksele ja nüüd tuleb mõningate toimingutega kiirustada, et saada endakasvatatud köögi-viljadest varajast saaki. Mai esimesel de-kaadil tuleks istutada varajased kapsad, nuikapsad, kaalikad ja naerid, et saada neid juba jaanipäeval lauale. Need tai-med ei karda vähest külma (juurdunud taimed peavad vastu 5–6 külmakraa-dini), kuid hea oleks jahedate ilmade puhuks istutused katta kattelooriga, siis võidate saagi varasuses kümnekond päeva ning maitse tuleb ka mahlasem ja parem. Teisel dekaadil on õige aeg kül-vata pottidesse kabatšokki, kõrvitsat ja kurki. Nende istutusaeg avamaale jääb juuni algusesse. Idanemiseks vajavad nad temperatuuri vähemalt 15 kraadi (optimaalne 22–26 kraadi). Jahedamas keskkonnas on ettevõtmine tulutu.

Tilli ja peterselli võib külvata kohe, kui maa vähegi kannatab. Et nendest korralikku saaki saada, meeldib mõ-lemale hästi õhuline ja mineraalaine-terikas muld (eelneval aastal sõnnikut saanud maa). Samuti armastavad nad niiskust, kuid ei talu seisvat vett ega mullakoorikut. Enne külvi tuleks mulda korralikult kasta ja külvis katta kuiva mullaga. Till ja petersell armastavad valgust ja ei talu tihedat külvi – eriti kehtib see pöösastilli kohta. Taimede vahekaugus võiks olla 5–7 cm ja põö-sastillil 20–25 cm. Ainult sellisel juhul saab korraliku lehesaagi (1,5–2 kg/m²). Tillil soovitan teha korduskülve kuni juuni lõpuni. Pöösastilli pole vaja kül-vata, sest lehiste okste korrapärasel eemaldamisel (jättes pöösale alles 3–7 oksa) ei jõuagi see õitsema minna enne kui sügisel. Kurkide marineerimiseks ja soolamiseks on tavaline till asendama-tu, soolamisel annavad tugevama mait-se õied ja pestud juured.

Mõlemad taimed on rahvameditsiinis tuntud seede- ja sooleprobleemide la-hendajad. Väga efektiivne on petersell esnäärme, põie ja neerudega seotud häirete puhul.

Kena kevadet ja ilusat suve!

Lembit Kaljura
Piiri talu peremees

Tööinspektsiooni nõustamisbüroos Karksi-Nuias (Viljandi mnt 1) paku-takse tööandjatele ja töötajatele töö-suhete, tööohutuse ja töötervishoiu teemadel nõustamisteenust.

* Iga kuu 2. kolmapäeval 9.00–12.00 toimub nõustamine töösuhete teemadel.

* Iga kuu 1., 3. ja 4. kolmapäeval 9.00–12.00 toimub nõustamine töö-ohutuse ja töötervishoiu teemadel.

* Lisaks büroole saab nõu küsida infotelefonil 640 6000 igal tööpäe-val kell 9 kuni 16.30 ja e-posti teel jurist@ti.ee. Rohkem infot portaalis www.toelu.ee.

Hajaasustuse programm

Programmi kaudu saavad hajaasustu-sega maapiirkondades elavad pered taotleda toetust veesüsteemide, kanali-satsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide ra-jamiseks programmis ettenähtud tingi-mustel. Viljandimaa 2015. a hajaasus-tuse programmi taotluste vastuvõtmise periood on 31.03.2015–01.06.2015.

Lisainfo: <http://www.karksi.ee/haja-asustusprogramm>, <http://www.eas.ee/et/avalikule-ja-mittetulundussektorile/avalike-teenuste-arendamine/hajaasutu-se-programm/taotlejale>.

Tõnis Laurik

24. aprillil tellitud ID-kaarte väljastatakse reedel, 29. mail kell 10–11 Karksi Valla Kultuurikeskuse sinises saalis.

Karksi-Nuia Lasteaed 70

Meie linnas on üks armas maja väikestele põnnidele seda väga vaja.
(L. Veevo)

Käesoleva aasta 1. juunil tähistab Karksi-Nuia Lasteaed 70. sünnipäeva. Sel puhul on paslik käidud teele tagasi vaadata ning olnud aegu meenutada.

1. juunil 1945, mil kohalik elanikkond toibus laastavatest sõjakoledest ning kohanes uute oludega, alustas Karksi-Nuias vene kiriku vastas olevas koolimajas tööd üherühmaline lasteaed. Esimestel tegevusaastatel oma hoonet ei olnud. Lapsed paigutati selleks otstarbeks kohandatud ruumidesse. 1945. aasta sügisest 1947. aastani anti lasteaia kasutusse vene preestri majas suur saal ning söögituba. Söögid tehti lastele preestri köögis ning lõunaund magati saali põrandale laotud tekkidel.

1947. aastal sai lasteaed endale hoone Tartu mnt 22, mille juurde kuulusid suur viljapuuad, aiamaa, laut, saun ja kuur. Maja oli ajastule vastavalt ahiküttega ning veevärgita. Kõrvalhooned ja piisavalt suur maa-ala võimaldasid ka loomapidamist (lehm, sead) ning toidu kasvatamist nii laste söögilauale kui loomadele. Loomade eest hoolitsemine ning köögiviljade kasvatamine kuulusid lasteaia personali töökohustuste hulka. Suviti olid abiks ka lastevanemad. Kuuekümnendate aastateni tegutses lasteaed üherühmalisena.

Kohaliku ja ümberkaudsete majandite (Kõrgemäe, Karksi, Polli) arenedes kasvavas rahvastik, mistõttu tuli laieneda ka lasteaiale. 1962. aastal valmis Karksi-Nuia vanale majale kahekorraline veevärgiga juurdeehitis. Lasteaia uus osa alustas 30 lapsega, vanasse ossa jäi söim 20 lapsega. 1964. aastal avati Leeli külas Maie koolimajas Kõrgemäe sovhoosi lasteaed. 1967. aastal avati uus kaheühmaline lasteaed Pollis. Pollis oli lasteaia alustatud samuti 1945. aastal, esmalt vaid õuehoiu rühmana; esimene lasteaia maja oli Polli pargis. Karksi kolhoosi kaks lasteaiarühma avati Sudistes kahe vastvalminud eramus 1973. aastal. 70ndate aastate alguseks oli alevis nõudlus lasteaiakohtade järgi veelgi suurenenud. 1972. aastal avati söim Pärnu mnt 7a uues korterelamus. 1987. aastal valmis Karksis Lasteaed-Algkooli hoone, kus alustati tööd nelja lasteaiarühmaga. Samal aastal Sudiste rühmad suleti. Aastakümneid olid lasteaiad ööpäevaringsed.

Taasiseseisvunud Eestis on nõudlus lasteaiakohtade järgi Karksi vallas vähenenud. 1994. aastal lõpetas tegevuse Kõrgemäe sovhoosi lasteaed. Polli kaheühmaline lasteaed tegutses viimastel aastatel enne sulgemist üherühmalisena. Karksi neljarühmaline lasteaed kahanes samuti enne sulgemist 2010. aastal üherühmaliseks.

2006. aasta septembris avati Karksi-Nuias uus nüüdisaegne, suure õuealaga lasteaiahoone. Käesoleval õppeaastal on lasteaia nimekirjas 112 last ja nendega töötab igapäevaselt 26 inimest.

Seitsmekümne aasta jooksul on paljud muutunud. Palusime juubeli eel endistel ja praegustel lasteaiatöötajatel meenutada esimesi tööaastaid praeguse Karksi valla erinevates lasteaedades.

1964–1984 Kõrgemäe sovhoosi lastepäevakodu juhatajana töötanud Asta Jaaksoo: Maja oli vana, ahiküttega. Vett toodi ämbritega. Lasteaias tegutsesid aia- ja söimerühm. Kõrghetkedel oli rühmades lapsi 68. Õuealal olid puud, pöösad, aiateed ja lillepeenrad. Töötajad koos lastega hoidsid korda. Majand andis lasteaiale ka aiamaa, kus kasvatati supirohelist, kapsaid, porgandeid, kurke jm. Varasemalt istutatud õunapuud kandsid õunu ning pöösad marju. Kokk oli hea ning neli korda päevas said lapsed maitsvat toitu. Mõnikord olid töötajad nii väsinud, et oleksid istunud, puhanud ning teinud künneminutilise kohvipausi, kuid selleks polnud ei aega ega kohta. Oli raske, aga inimesed pidasid vastu.

1975. aastal Kõrgemäel kasvatajana alustanud Kiira Põder: Lasteaed oli nädalane. Kolme rühma peale oli üks koristaja, kes pesi terve maja, aitas lapsed riidesse panna ja tegi teisi töid. Sel ajal pidi kasvataja kõigi tegevustega ükski hakkama saama.

Esmaspäeval läks kasvataja sovhoosi bussiga lapsi kokku korjama. Seda nimetati lasteringiks. Buss sõitis Näsaarele, Lõuna tänavale, Remsile, Lilli, Illausele ja mujale. Mõned lapsed toodi kohale autoga. Mõ-

Foto: Ülle Metsa

Hoolekogu liige Are Jänes tutvustab lastele vasikas Vellot.

nikord tuli kodus laps voodist üles võtta, riidesse panna ja kaasa tuua, sest ema polnud laudatöölt tagasi jõudnud. Reedel viidi kõik lapsed bussiga koju tagasi. Vanemad ootasid bussi vastas. Talvel oli olukordi, kus teed olid tuisanud ja buss jäi kinni. Võtsid lapse sülle ja sumasid 0,5 km. Selle ajaga kaevab bussijuht bussi hangest välja. Hea, et oli sõbralik bussijuht Ausi Elmar, kes tegi lastele nalja ja ei vihastanud tobedate olukordade juures. Kui hommikul lapsed lasteaeda jõudsid, siis oli kohe hommikusöök. Kõige rohkem meeldis lastele reedene kõva leib ahju panduna ja võiga määratuna. Hommikul olid tavaliselt pudrud või piimasupid võileibadega. Sovhoosi laudast toodi otse 40-liitrise nõuga piima ja liha. Lastele meeldis söök, mida nimetasime koka Alviine poolt „tõrlõndiks“, kus kartul keedeti, tambiti väiksemaks, praeti vorstikuubikud kastmeks ja valati kartulitele, siis piima otsa ja keedeti veel.

Kõik tähtpäevad peeti lasteaias. Lastel ei olnud vaja peorideid kodus, sest lasteaias oli igas suuruses kleidikesi, pükse ja veste. Kasvatajatel olid ühtsed peorideid: pluss ja pihikseelik. Söimerühma lapsed olid lasteaia riietega terve nädala. Reedel koju minnes pandi koduriided selga.

Polli lasteaia kasvataja ja hiljem juhataja 1971–2006 Laine Ikonen: Pollis alustati lasteaiategevusega 1945. aastal õuehoiurühmana. Esimene lasteaiamaja oli pargis. 1967. avati uus kaheühmaline lasteaed: söime- ja aiarühm. Mina alustasin tööd 1971. aasta juulis liitrühma kasvatajana. Lasteaed töötas ööpäevarühmana. Kasvataja tööpäev oli kella 7.00–14.00 ja 14.00–21.00. Rühmad olid laste arvult kogu aeg suured, 30–32 last. Õppe- ja mänguvahendid tuli kasvatajal valmistada kodus, sest poest polnud praktiliselt midagi saada.

Polli lasteaed oli oma tegevusaastate jooksul kogu aeg maakonna paremate esirgas. 1994. aastast alates jäi üks liitrühm 1,5aastastest kooliminejateni. Samal aastal tekkis meie majja ka hooldekodu. Olime ühel hetkel üks suur sõbralik pere oma rõõmude ja muredega, mis liitis mitut põlvkonda. Lasteaed lõpetas tegevuse 2006. aasta kevadel.

Helve Joon, Karksi kolhoosi lastepäevakodu juhataja 1973–1987, Karksi Lasteaed-Algkooli direktor 1987–1994: 1973. aastal asus lastepäevakodu Sudiste

külas kahes ühepereelamuks ehitatud ja lasteaiaks kohandatud hoones. Kolhoosi juhatus kinnitas tööle paar kasvatajat ja rühmatädid. Esimene aasta kulus ruumide ettevalmistamisele: osalesime ehitusjärgus olevate hoonete sisetöödel (pahteldamine, värvimine, koristamine, pesemine jne), sellele järgnes inventari soetamine, voodipesu, käterätide, kardinate, töökitlite, söimelastele pudipõlled jms õmblemine. Karksi kolhoosi lastepäevakodu avas ukse 9. septembril 1974. aastal. Ühte majja paigutati söimerühma (1–3a) 20 ja teise majja aiarühma (4–6a) 28 last. Viimaste hulgas oli 6 kooliminejat. Söimerühma nooremad olid napilt aastased. Personali komplekteeris kolhoosi juhatus kohapealsetest inimestest. Kasvatajad Irmgard Anderson ja Virve Jassik ning mina juhatajana olime küll koolis töötanud ja pedagoogilise haridusega, aga lasteaias töötamiseks puudusid vajalikud teadmised ja kogemused. Ainsana oli erialane ettevalmistus ja töökogemus meditsiiniõel Silvi Arul.

Esimised tööpäevad olid ettearvamatud. Läksin söögi ajal appi söimerühma töötajatele. Lapsed (20) neljakesi lauas, rühmas 2 töötajat – kasvataja ja rühmatädi. Kõigepealt sidusime ette pudipõlled, siis panime igale toidu taldrikuga ja lusika (ka praadi söödi söimerühmas lusikaga). Mõni ei saanud veel ise söömisega hakkama, tuli aidata. Kelle juurde kohe ei jõudnud, kahmas ise peoga oma või naabri taldrikust. Oi, millised nad siis pärast sööki olid! Kuni lapsed harjusid ning õppisid sööma, käisid abiks kokatädi, med-õde ja pesutädi – nii oli iga laua juures abistaja.

Kuna Sudistes asuvad ühepereelamud olid lastepäevakoduks kohandatud, kimbutas pidev ruumipuudus. Mõlemad rühmad olid ülemajutatud, seetõttu saime Viljandi rajooni haridusosakonna lasteaedade metoodikult pidevalt nahutada. Majandisse tulid tööle noored pered ja nende lapsed pidime vastu võtma vaatamata kehtivatele normatiividele.

Mõne aasta pärast siiski olukord lahenes, kui söimerühm paigutati Karksi keskasulasse 4toalisest korterist kohandatud ruumidesse. 1987. aastal valmis tüüp-projekti järgi lasteaed-alkkooli hoone, kus oli lasteaia tarvis neli rühmaruumi ja lapsi 80–100.

Foto: Ülle Metsa

Oravate rühm jalgrattasõitu õppimas koos õpetaja Annika Artlaga 2014. aastal.

Ivi Liiv, lasteaiaõpetaja 1990–2013: Mina alustasin tööd 1990. aasta sügisel Karksi Lasteaed-Algkoolis kasvatajana. Maja oli valminud 1987. aastal ja ehitatud just selleks otstarbeks. Looduslikult väga ilus ja kena koht. Ruumid valgusküllased ja avarad. Üks tuba oli mängu-, teine magamistuba. Kuna voodeid oli ruum täis, siis see oligi ainult magamiseks. Mööbel oli selle aja võimalusi arvestades vastav. Kapid olid tumedat värvi ja hästi teravate nurkadega. Lasteaia õueala oli maja sise-õues ja kõik mahtusid kenasti mängima. Lapsed söid rühmas, toit toodi köögist ja jagati rühmaruumis. Toidud on olnud väga head kõik need aastad, mis ma lasteaias töötanud olen.

Kuna lasteaia poolel saali ei olnud, siis peod toimusid kooli saalis. Peod olid armsad ja kenad, hästi ette valmistatud ja kenasti läbi viidud. Ma tänan südamest kõiki kolleege, kellega töötasin lasteaias 23 aastat. Nende aastate jooksul tundsin, et minu tööd hinnatakse, alati oli tunda sõbraõlga. Üleminek Karksi-Nuia tundus mulle väga valutult. Ma kohanesin väga kiiresti ja olen selle eest väga tänulik.

Elvi Tugevus, kasvataja 1960–1986, juhataja 1986–2004: 1960. aasta 15. augustist suunati mind Nuia lasteaeda kasvatajaks. Mind võttis kollaka puidust ühekordse hoone ees vastu juhataja Leida Karon. Kasvataja tööpäev oli kahes osas, hommikupoole seitse tundi ja õhtupoole 2

või 3 tundi, igatahes oli see 1,5 kohta, kokku vist 67,50 rubla. Köögis töötasid kokk ja abitooline, veel oli pesunaine, rühmatädi ei olnud. Söimelastega töötasid med-õde ja sanitar.

1962. aastal juurdeehituse ja kraanivee saamise puhul toimus koos ehitajatega lõbus „veepidu“. Saime küll kraanivee, kuid ahjuküte jäi alles, nii mõnigi kord oli soov saada soojemat tuba. Võrreldes tänapäevaga olid töötingimused ikka kehvad, kuid personal oli mõistev ja paremat ei olnud võimalik tahtagi.

Õppe-kasvatustöö seisukohalt oli vähe vahendeid. Püüdsime ka ise neid valmistada. Lasteaiale oli raske inventari ja remondivahendeid muretseda. Lubatud oli osta ainult loosungiriiet – punast kangast. Meid aitas materiaalselt EPT, kes andis ja ostis vaipu, värve ja ehtas mänguväljakule õuevahendeid nagu turnimisredelid jms.

1966. aastal Karksi-Nuia lasteaias kasvatajana alustanud Iidi Juhkamson: Lasteaia majas oli kaks aiarühma – ööpäeva- ja söimerühm, mis asus teisel korrusel õuepoolsetes ruumides. Imikuid toideti lutipudelitest. Lapsed magasid lahtikäivatel puust raamidil, hiljem asendati need metallraamid. Õues olid mänguväljakud piiritletud, samuti olid mänguasjad igaal rühmal oma kamorkas. Igal rühmal oli oma maalapike, kus kasvatati lilli ja aedvilju (vastavalt vanusele). Alguses olid päevad lasteaias pikad, kella 7.00–20.00.

Foto: Ülle Metsa

Tibude rühm teatrifestivalil 2015.

Foto: Ade Laande

Ülevabariigilise eelkoolialiste laste tantsupeo peaproov lasteaias koos Märt Aguga 9. aprillil 2015.

1969. aastal kasvatajana alustanud Kaja Saar: Söimerühm töötas ööpäevase rühmana. Seal võisid töötada kasvatajana meditsiiniõde haridusega töötajad. Igal hommikul kraaditi lapsi. Kokk tegi iga lapse sünnipäevaks tema rühmale suure tordi. Tordimunad klopiti käsitsi ja küpsetati puuküttega pliidi praeahjus. Kalatoitudest oli põhiliseks värske raim.

Virve Saaremägi, lasteaiaõpetaja 1971–2012: Noore kasvatajana alustasin tööd Nuia lasteaias 1971. aastal. Mind võttis tööle juhataja Helve Mägi, kes oli väga kohusetundlik, täpne ja töökas inimene. Esimesest päevast meenub, et mul oli seljas valgete täppidega punane kittel. Minu esimeseks paariliseks 5aastaste rühmas oli Iidi Juhkamson.

1983. a alates lasteaiaõpetaja abi Merike Arm: Alustasin tööd sanitarina. Ruumid olid väikesed, magamiseks tõime välja välivoodid. Kaks last magas ühes voodis, jalad koos. Rühmaruumides olid tavaliselt poiste ja tüdrukute toad või nurgad. Pois-

tel puust klotsid, tüdrukutel nukumööbel. Nukuklode mängiti palju, riided õnneldi ise või paluti lapsevanemaid. Vanemad aitasid ka asjade remontimisel, nukuriite pesemisel jne. Võimlemistunde viisid läbi kasvatajad, kes tõmbasid, nagu lapsedki, selga dressid.

Köögis oli suur puupliit ja kevaditi ajas majja sisse vett. Tihti tuli jalga panna kummikud, et söök kätte saada. Vett nõudepessuks soojendasime ämbrites spiraalidega. Sanitaridel ja kasvatajatel olid seljas kittid, kasvatajatele anti õuesoleku ajaks viildid jalga. Sanitaride ülesandeks oli ruumide puhtus, laste toitmine, nõudepesu, õppevahendite korrahoid.

1987–1988 olin tööl söimemajas, mis asus kortermaja kahel korrusel. Söimes külastas med-õde iga päev lapsi. Hommikuti mõõdeti temperatuuri, kõik potil käimised pandi kirja. Magamine toimus välivoodides, mis olid peidetud mängimise ajaks seinakappidesse.

Karksi-Nuia Lasteaed 70

algus lk 3

Tiia Märtsen, lasteaiaõpetaja abi alates 1983. aastast: Toitlustamine toimus rühmaruumis, kuhu toit viidi ämbrite ja potidega keldrikorruse kõõgist. Nõudepesu toimus samuti rühmaruumis. Nõude pesemiseks oli kolme kausi süsteem. Toidud olid samad, mis praegu: pudrud, supid, praed ja magustoidud. Puu- ja juurvilja pakuti enne hommikusööki.

1984. aastal Karksi-Nuia lasteaia muusikakasvatatjana ning hetkel rühmaõpetajana töötav Triinu Riis: Alustasin tööd lasteaias õpetaja abina, tol korral nimetati vist sanitariks.

Põhilised tööaastad möödusid Nuia lasteaias muusikakasvatatjana. Tähtpäevade tähistamine oli pisut teistmoodi kui tänapäeval. Nõukaajal tähistati Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva, Lenini sünnipäeva, Võidupüha. Suuremad peod toimusid EPT nn san-bloki saalis, kuhu lapsed viidi bussidega, samamoodi ka pingid-toolid.

Mängupeod ja muud üritused toimusid reeglina vanema rühma suures mänguruumis, sest see oli ainuke koht, kuhu kõik lasteaiälapsed ära mahtusid. Saades muusikakasvatatjaks (õpetaja tiitel tuli hiljem), unistasin väga lavast või suuremast saalist, et esinejad rohkem välja paistaksid, laulud paremini kõlaksid ja tantsu näha oleksid. Kuid olime ju kõik üpris leplikud ja rahul sellega, mis meil oli. Samas unistasime uuest suuremast majast, parematest võimalustest lastele ja töötajatele.

Malle Leppik, lasteaiaõpetaja alates 1986. aastast: Seoses lasteaia kauema

lahtiulekuga käisid lapsed peale lõunaund, enne õhtusööki õues. Kuna söömine oli rühmas, tuli enne tegeluste läbiviimist arvestada, et rühmatädi jõuaks ruumi koristatud. Unistasime suurematest ja kaasaegsematest ruumidest, väiksematest rühma koosseisudest.

Maie Mooses, õppealajuhataja 2005–2012, lasteaiaõpetaja alates 2012. aastast: Vanas majas sai juba projekte kirjutatud ja üheks toredaks ürituseks oli sõit terve lasteaiaaga Kopra tallu. Sinna tulid ka Karksi ja Lilli lapsed, kes lasteaias käisid.

Mulle meeldib väga Tibude rühmas õpetajana töötada, samuti meeldivad meie rühma lapsed, lapsevanemad ja rühma meeskond. Arvan, et töötan ideaalilähedases lasteaias.

Kaire Sinimets, lasteaiaõpetaja alates 2006. aastast: Alustasin lasteaias tööd 2006. aasta oktoobris liikumisõpetaja ja tervishoiutöötajana. Lasteaed oli uus, värviline, särav, ruumikas võrreldes sellega, kui ise lasteaias käisin. Päril algul siia tööle tulles oli orienteerumine majas täitsa raske – tahtsid ühte kohta minna, jõudsid teise kohta välja.

Kersti Jõesoo, lasteaiaõpetaja 2014. aasta sügisest: Alustasin Karksi-Nuia lasteaias tööd lasteaiaõpetajana. Esimeseks töökohaks väga tore ja hubane. Praegu söime rühmas töötades on super vaadata, kuidas lapsed on selle aastaga arenenud (õppinud rääkima, värve tundma, ilma kirjeldama jne) ja tunda natuke ka uhkust, et olen laste arengule kaasa aidanud. Lisaks ei tea ma ühtegi teist ametit, kus saab päevad läbi

mängida. On ju tore ka täiskasvanuna koos lastega liivakastis teha kooke, liivalosse ja sõita autodega. Tunda rõõmu sellest, et mänguköögis sai valmis kook või supp, valmistuda koos lastega sellest, et esimene kärbes lendas mütsile või lumehelvest maandus kindale. On tore olla lasteaiaõpetaja.

Katrin Kivistik, lasteaia juhataja alates 2004. aastast: Asusin Karksi-Nuia lasteaia juhatajana tööle 2004. aastal, mil valla lasteaiad liideti ühtse juhtimise alla. Lapsi oli kolmes majas (Karksis, Lillis ja Karksi-Nuias) kokku 147 ja töötajaid 38. Karksi-Nuia lasteaiahoone oli lastele kitsaks jäänud ja vajas hädasti remonti. Tänu eelmise juhataja Elvi Tugevuse järjekindlale eeltööle ning Karksi vallavanema Arvo Malingu eestvedamisele tegi Karksi vallavolikogu (esimees Heino Luik) otsuse uue lasteaiahoone ehitamiseks ja mul oli esimestel tööaastatel võimalus osaleda maja projekteerimise ja ehitamise juures. Ehitusel hoidis hoollega silma peal majandusjuhataja Raul Loit.

2. septembril 2006. aastal avasime koos lasteaiapere ja vallarahvaga uue, kaasaegse, lastepärase ning värvikireva 114kohalise lasteaiahoone koos mänguväljakuga. Avamiskõned peeti maja ees, lastele õpetas laulud selgeks muusikaõpetaja Anneli Mäeots. Lasteaia ruume käis uudistamas väga palju inimesi. AS Facio juhataste liige Ülo Older andis majale võtme ning peale lindi lõikamist sai maja õnnistuse Karksi Peetri koguduse õpetajalt Kalle Gastoniilt.

Lasteaial on pikaajalised traditsioonid. Suurt rõhku pannakse keskkonnateadlikkuse

Gümnaasiumi lõpetajad külas esimestel lasteaiaõpetajatel Malle Leppikul ja Malle Aasal 22.04.2015.

se kujundamisele, looduses käimisele, rahvakalendri tähtpäevade tundmisele, teatri ühiskülastustele, näitustele, koostööle teiste Karksi valla asutustega. Kuulume Tervist Edendavate Lasteaedade hulka, mille põhieesmärk on töötada ja elada nii, et lapsed ning töötajad oleksid terved, targad ja rõõmsad! Lasteaia töötajad on aktiivsed valla üritustel osalejad ja kord aastas kutsume endisi töötajaid jõulukontserdile.

Täna sel päeval, mil alusharidusele ja kooliminevale lapsele on esitatud kõrged nõudmised, oleme ka meie muutunud, kätsetanud, kaasa läinud. Meie lasteaias on kaasaegne kasvu- ja õpikeskkond. Koostöös pereedega kasvatame ja arendame lapsi läbi mängulise tegevuse töölepuhendunud

pedagoogide eestvedamisel.

Täname kõiki häid inimesi, kes on lasteaiaaga vähem või rohkem seotud – lapsi, lapsevanemaid, endisi ja praegusi töötajaid, vallavalitsust, volikogu ning valla asutustes töötavaid inimesi.

Ootame kõiki 1. juunil Karksi valla laste ja noorte festivalile, et tähistada lasteaias ja noortekeskuses lasteaia 70. sünnipäeva, vaadata näitust lasteadeade ajaloo st ja meenutada vanu aegu. Ühisel aiapol saab vaadata-kuulata lapsi ja noori, kes armastavad meisterdada, mängida, laulda, muusikat teha ja tantsida.

Katrin Kivistik, direktor
Ülle Metsa, majandusjuhataja
Tuuli Teiter, logopeed

Kes teeb, see jõuab

Tänavu märtsis Prahas toimunud sisekergejõustiku EMI maskotiks oli Krtek, kes on tšehhi animaatori Zdenek Mileri tuntud multifilmide „Little Mole“ kangelane. Kas Sina tead, millise loomaga on tegemist? Kas tead, kuidas põhjustas kotkas vana-kreeka tragöödiakirjanik Aischylose surma? või kuidas kutsuti neid Ateena kodanikke, kes jäid hääletustel erapooletuteks? Kas tead, mida ei soovitatud taluneidudel suvel neljapäeviti ja laupäeviti (ehalkäimise õhtute eel) süüa?!

August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi tublid mälumängurid teavad vastuseid.

XII spordimälumängul „Bumerang“ saavutas AKG võistkond koosseisus Tauri Hussar, Innar Vilumets, Janno Ligur ja Kaur Karu suurepärase kolmanda koha, jäädes alla vaid Loksa Gümnaasiumile ning Hugo Treffneri Gümnaasiumile. Kõik nimetatud õpilased õpivad 12. klassis ning neid juhendas direktor Jaak Israel.

Märtsis toimunud I üleriigilise gümnaasiumidevahelise Hardi Tiiduse auks pühendatud mälumängu „Uus Hõbe“ eelvoorus osales 38 kooli. Finaali pääses 20 võistkonda, nende seas ka AKG võistkond koosseisus Jan Mõndresku (10. kl), Kaidi Veske (10. kl), Mikk Kask (12. kl) ja Kady Mäesalu (12. kl). Finaalis jääd kahteistkümnendaks. Õpilasi juhendas õpetaja Siret Vene.

Ainsa õpilasvõistkonnana osalesid noored Mulgi mälumängudel. Huvi mängus kaasa löömise vastu oli nii suur, et osaleti vahetustega. Mälumängusarja jooksul löid mängus kaasa Eero Maling (9.b kl), Kady Mäesalu, Merili Ain, Mikk Kask (12. kl), Kaur Karu ja Margus Hanni (10. kl).

Võimalusi mälu treenida ning oma teadmisi proovile panna pakkusid koolis humanitaarainete ning reaal- ning loodusainete päevad.

Humanitaarainete päeval oli 5.–6. klasside õpilastel võimalus oma käega katsuda Viljandi muuseumi fondides asuvaid vanu esemeid ning nuputada, milliste tänapäevaste igapäevaesemete eelkäijatega on tegemist. Sellel viktoriinil olid ainult võitjad ning Viljandi muuseumi poolt said kõik tublid osalejad premeeritud lisaks uutele teadmistele ka šokolaaditahvlitega.

Õpetajad Reet Kasepalu ning Bret Baussova korraldasid 7.–9. klasside õpilastele ingliskeelse veerimisvõistluse „Spelling Bee“. Võistluse võitis 8.b klassi õpilane Mihkel Märtsen.

Foto: Reet Kasepalu

Veerimisvõistluse võitja Mihkel Märtsen ja tema inglise keele õpetaja Bret Baussova.

„Kes on Ceisi Peik, Henri Tõnts, Stella Toomsoo, Kristel Jõesoo ja Gert Voitka?“ See on aga vastus küsimusele, kes kuulusid võistkonda, mis võitis 9.–12. klasside õpilaste ingliskeelse viktoriini „Kuldvillak“.

Reaal- ja loodusainete päev algas eriti ootusärevalt 7.–12. klassi õpilaste võistkondadele, et lüüa kaasa sellel aastal teist korda läbi viidud võistlusmängus „Rakett“. Tuginedes koolitundides õpitud teadmistele, tuli õpilastel ette antud näidise ja jooniste alusel ehitada kõigest üks 21. sajandi ehitist, mõõta ette antud anumate abil võimalikult täpsed vedeliku kogused, panna toores muna veerema laualt põranda suunas nii, et see maandudes ka terveks jääks ning molekulumudelitest kokku panna testosterooni ja penitsilliini molekulid. Väga tasavärgises võistluses jäid silma kolm klassi: eelmise aasta võitu kaitsnud 9.b klass (Greete-Caisa Allik, Eero Maling, Indrek Karg, Gert Voitka), 10. klass (Kaidi-Ly Süldre, Aule Õun, Margus Hanni, Jan Mõndresku) ja 12. klass (Janeli Takk, Janno Ligur, Margus Kase). Ülesannete lahendamise kiiruse ja täpsuse eest jagatud lisapunktide kokku arvutamisel jäid 96 punktiga I–II kohta jagama 10. klassi ja 12. klassi võistkonnad ning ainult ühe punktiga kaotades kvalifitseerus III kohale 9.b klassi võistkond.

12. klassi õpilased aitasid aineõpetajatel 7.–9. klassides läbi viia mängu „JAH-EI“, mis oli üles ehitatud kas? küsimustele ja hõlmasid faktiteadmisi kontrollitavaid küsimusi reaal- ja loodusteadustest. Võistluse käigus selgitati välja klassi parimad loodusteaduslike faktide tundjad, kelleks olid Eike-Kirke Kivistik (7.a kl), Gethly Koppel (7.b), Reelika Ragun (8.a), Mihkel Märtsen (8.b), Heiko Teiss (8.b), Christjan Fomitsev (9.a) ja Andre Puusta (9.b).

Kõikides klassides viidi läbi peastarvutamise võistlus, mille tulemusena selgusid klasside parimad rehendamajad. Tänapäeval on arvutamisel abi väga lihtsalt kättesaadav ja vajadus osata kiiresti peast arvutada olematu. Samas on see oskus siiski hädavajalik nii mõtlemise kui mälu arendamiseks. Võib juhtuda, et sõrm vajutab kalkulaatoril kogemata vale nuppu ja kui sa ei oska vastust ligikaudugi hinnata, võib tulemas kooliastmes ühtki viga Berit Tugi (9.a kl), Margus Hanni ja Jan Mõndresku (mõlemad 10. klassist).

Õpilased osalesid ka mitmetel maakondlikel ning vabariiklikel ainealastel võistlustel ning olümpiaadidel.

Maarja Mõts (11. kl) saavutas I koha Koidula ja Contra luule lugemise võistluses. Õpilast juhendas õpetaja Maire Kahu. Maarja esindas Viljandi maakonda ka vabariigis.

Laura Lemming (7.a kl) saavutas õige-kirjavõistluses III koha. Õpilast juhendas Maire Kahu.

7. klassi „Nuputa“ võistkond jagas maakonnas I ja II kohta. Võidukasse võistkonda kuulusid Laura Lemming, Kaidi Tõnisson ja Triinu-Liis Fomitsev. Õpilasi juhendasid ja julgustasid õpetajad Karin Valksaare ja Katrin Veevo.

Ühiskonnaõpetuse internetipõhisel olümpiaadil näitasid häid teadmisi 9.a klassi õpilane Berit Tugi, kes saavutas maakonnas II koha ning 11. klassi õpilased Maarja Mõts (II koht) ning Vootele Saatmann (III koht). Õpilasi ärgitas seal osalema Siret Vene.

Foto: Reet Kasepalu

„Kuldvillaku“ võitjad.

Vendade Liivide etluskonkursil tuli Viljandi maakonna üldvõitjaks Mikk Kask, kes esindas maakonda ka vabariiklikus voorus.

Meie õpilased olid edukad „Meediamulli“ võistlusel. Sel õppeaastal saavutas gümnaasiumiastme võistkond koosseisus Anna Leena Tae, Hanna-Lauren Loit, Gerli-Maigret Kuhi, Stella Toomsoo, Janno Ligur ja Henri Tõnts maakonnas II koha. Õpilasi ärgitas ajalehti lugema ja uudiseid kuulama õpetaja Katrin Johanson.

Väga toreda üllatuse valmistasid 12. klassi õpilased Kerli Jaago, Kertu Märtsen, Mikk Kask ja Henri Tõnts, kes saavutasid ingliskeelses viktoriinis „New Zealand“ maakonnas I koha. Õpilasi juhendasid Bret Baussova ja Reet Kasepalu.

„Mulgi Pähkli“ võistlus on heaks proovikiviks tulevastele olümpiaadidel osalejatele, sest seal saavad osa võtta nooremate klasside õpilased. Eva Lotta Metsa (4. kl) saavutas I ja Tobias Tae (4. kl) II koha. Nende õpetajaks on Ele Villbach. Õpetaja Anneli Beršteini õpilastest Georg Teiter (5.b) saavutas III koha, Anete Loreen Saar (6.b) I ja Greete-Caisa Allik (9.b) III koha. Karin Valksaare õpilased Laura Lemming ning Berit Tugi saavutasid vastavalt I ja II koha. Veebruaris ja märtsis toimusid maa-

kondlikud olümpiaadid, kus meie koolist osales 40 õpilast. Kõige rohkem osavõtjaid oli matemaatika olümpiaadil – 15 õpilast ja inglise keele olümpiaadil 9 õpilast. Olümpiaadidel osalejad on kõik oma õppeaine vahed olla minimaalsed. Parimate tulemusteni jõudsid sel õppeaastal Liisabeth Mägi (8.b), vene keele III koht, õpetaja Viive Reilson; Greete-Caisa Allik (9.b), vene keele II koht, õpetaja Maie Liiber; emakeele I koht, õpetaja Maire Kahu; Laura Lemming (7.a), matemaatika I koht, õpetaja Karin Valksaare.

Eraldi äramärkimist väärivad õpilased, kes osalesid mitmel olümpiaadil ja jõudsid üsna kõrgete kohtadeni: Indrek Karg (9.b) ja Henri Tõnts võtsid osa kolmest olümpiaadist ning Greete-Caisa Allik leidis endas motivatsiooni osaleda neljal olümpiaadil.

Marika Kiivit (9.b) osales tublilt maakonna kodunduse olümpiaadil, saavutades III koha. Õpilast juhendas õpetaja Leina Sipelgas.

Täname kõiki tublisid noori ja juhendajaid! Suur aitäh vanematele laste toetamise ning innustamise eest!

Siret Vene, Mariliis Sang, Katrin Veevo ja Marika Mäekivi

Foto: Kalmer Märtsen

„Bumerangi“ meeskond.

¹ Mutt.

² Kotkas pillas antiikkirjanikule pähe kilpkonna.

³ Erapooletuid nimetati idiootideks.

⁴ Rääme e soolasilk.

In memoriam – Rasmus Arraste

Esimesel ülestõusmispühäl, 5. aprillil saatsime Karksi Valla Kultuurikeskusest igavikuteele Karksis hästi tuntud mehe Rasmus Arraste. Ta oli sündinud 17. veebruaril 1930. aastal, ületades 85. eluaasta künnise juba haigevoosis. 31. märtsil sulges Rasmus oma kodus silmad igaviku unele.

Eeloleval sügisel möödub 80 aastat Longi Algkooli I klassi õppima tulnud koolilastel sõpruse algusest Rasmusega. Minagi olin üks neist. Koolijuhataja poeg Rasmus, keda Rassiks kutsusime, oli meist kolm aastat noorem, kuid käis juba aeg-ajalt koolitundides ja õppis teiste kõrvalt lugemise ja kirjutamise kunsti. Mul on selgesti mees, kuidas Rass viieaastase poisina sõitis kooli juurest mööduval Polli-Karksi teel edasi-tagasi oma tõukerattaga. Mõeldes tagasi kooli- vendade ja -õdede elukäigule, pean nentima kurba tõika, et 1941. aasta kevadel kümnest lõpetanust on üheksa lahkunud manala teele, mina veel üksinda naudin elavate rõõme ja muresid. Rass lõpetas Longi kooli paar aastat hiljem.

Hilisemas elueas oli mul Rassiga aeg-ajalt põgusaid kohtumisi Nuias, Viljandis, Holstres ja mujal, sealhulgas Heimtali kooli murul maakondlikul rahvatantsupeol. Oli ju rahvatants tema lemmikharrastuseks abikaasa Lille-Astra ning tütarde poolt juhendatavates tantsukollektiivides. 30 aastat töötas Rasmus bussijuhina kodumaakonna liinidel.

Koos Eesti taassünniga oli mul rõõm näha Rassi Karksi Peetri koguduse juhatuse liikme ja sinodi saadikuna. Saime kokku praostkonna koguduste koosolekutel ja mõnikord jumalateenistustel Karksi kirikus. 1993. aastal ilmus temalt „Sakalas“ pikem kirjutis „Karksi kirikul oli 215. aastapäev“, milles ta kirjutas koguduses toimunud ja pidulikust pühapäevast, 25. juuli 1993, mil Karksi kirikus teenis koguduse endine õpetaja aastatel 1939–1944 praost Johannes Aarik Austraaliast.

Traagiliseks sündmuseks Karksi rahvale oli 13. novembril 1999. aastal pastoraadimaja tulekahju, milles hävis koguduse kantslei koos arhiiviga. Aasta-paar enne seda ma lehitsesin läbi kirikuraamatud, milles olid ristimise- raamatus kirjas Karksi ja Polli külade laste nimed, kelle hulgas mäletan selgesti Rasmuse nime õpetaja Benedikt Masingu käega kirjutatult.

Kohaliku kultuuri ajalau ja tänapäev olid Rasmus Arrastele alati südamelähedased. Karksi Valla Kultuurikeskuse auraamatusse kanti tema nimi 2005. aastal kultuuriloojana.

Uuel sajandil oli Rasmus oma perega ühendatud Viljandi Jaani kogudusega. Pühapäeval, 1. septembril 2013 tähistasid Lille-Astra ja Rasmus kiriklikult 60. pulma-aastapäeva. Et jumalateenistus oli minu pidada, siis palusin Kolmainu õnnistust teemantpulpapaarile ühise elutee jätkamisel seitsmendas aastaküm-

Foto: Jaan Pääsuke

nes. Kahjuks mõndagi soovikohast jääb elus tegemata isegi 85 eluaasta jooksul, sest üürikese ajana tundub seegi, kuna „tiib pandud aastate’l õale“, nagu ütleb Lydia Koidula oma luuletuses „Üürikene“.

Soovigem Rasmuse lähedastele, eriti abikaasale ja lastele ning lastelastele lohtuse leidmist leinas helgest mälestusest kooselatud aastatest.

Helmut Mötsnik
emeritiõpetaja

Ikkagi rahvusvahelised võistlused

Vahetult enne palmipuudepüha lõppes 10-etapiline lauatenniseturniir. Osalejaid oli igast Lõuna-Mulgimaa omavalitsusest ning kaasa löid ka naabrid lätlased ja üks soomlane. Nii et igati rahvusvaheline võistlus. Turniir kestis sügisest kevadeni ning need, kes soovisid karikaid võita, pidid osalema vähemalt kuuel etapil. Mängiti mitmes alagrupis kahe võiduni. Meie valla mehed olid aktiivsed kaasa lööma tänu sellele, et valla lauatenniseklubi „Karksi Jõud“ soetas mängimiseks lauatenniselaudu ning pooled etapid toimusid gümnaasiumi võimlas.

Valla meestest paistis hea mänguga silma Mats Tõhk, kes üldarvestuses oli parim mängija ja võitis üle 40aastaste vanuserühmas. Samas vanuseklassis näitasid veel head mängu Veljo Kask, Harri Mäesalu, Kalev Jaago ja Mairo Pukk. Üle 20aastaste klassis oli teine Tarmo Talu ning iga mänguga läks suuremasse hoogu Taimo Tugi. Meie veteranmängijatest võistlesid vapralt lõpuni

Foto: Johan Tõhk

Parim lauatennismängija Mats Tõhk.

Tõnis Kask ja Mati Saks. Veteranide ja meeste nooremas klassis läks võidukarikas Lätti.

Ujujad tegid kokkuvõtteid

Kevad on käes ning varsti tuleb aeg, kui soe vesi kutsub kõiki veekogude äärde suplema ja puhkama. Äsja tegid kokkuvõtteid valla ujujad, sest lõppes 7etapiline ujumisvõistlus. Oma võimeid käis võrdlemas üle 50 inimese. Naistest oli kõige kiirem Gedly Tugi ja meestest Harry Nuudy. Alates kõige noorematest tulid oma vanuseklassi võitjateks

Foto: Jaak Israel

Ujujad hooaja lõpetamisel.

Romi Israel, Helena Maling, Jan Marten Kiisler, Georg Teiter, Merili Tõnisson, Riko Raheste, Viktoria Kopp, Maarika Meier ja Jaak Israel. Lähimal ajal tühjendatakse basseini ning ujujatel jääb ainult loota soojale suvele. Huvilistel on võimalik tulemustega tutvuda Karksi Spordi koduleheküljel.

Leo Liiber

Turniiril oleks tahtnud näha rohkem noori ning kahjuks ei osalenud ühtegi õrnema soo esindajat. Võistluste auhinjalaud oli väga rikkalik ja seda kindlasti ka tänu lauatenniseklubile. Kuna ees ootas lihavõttepüha ja mõelda tuli munade värvimisele, siis iga võistleja läks koju karbi munadega. Parimad said autasustamisel karikad ja meened. Tundus, et osalejad said tahtmist mööda mängida ja lisaks kindlasti suure „kotiäie“ ter- vist. Valla parimatel mängijatel on ees võimalus esindada Karksi valda 16. ja 17. mail peetavatel Sakala mängudel.

Leo Liiber
võistluste peakohtunik

Selle aasta suvel korraldab Taim-Aut järjekordsed lastelaagrid Karksi-Nuias, Luuka puhkemajas. Esimene vabaaja- ja puhkelaager toimub 29.06–05.07.2015, teine puhke-, spordi- ja kergejõustikulaager 13.07–19.07.2015. Kuna laagrid on väga populaarsed, on lastevanematel just õige aeg registreerimiseks!

Killuke päikest,
killuke tuult,
alati õnne –
nii väikest kui suurt.

Õnnitleme sünnipäeva puhul

1. mai	Maie Sarv	Karksi-Nuia	70
3. mai	Anni Pilk	Karksi	87
5. mai	Heldi-Melaine Koppel	Karksi	80
8. mai	Edme Pass	Karksi	88
12. mai	Hans Sillaots	Karksi	70
13. mai	Maie Tiik	Ainja	70
14. mai	Maie Tiidu	Karksi-Nuia	75
16. mai	Nadežda Juhansoo	Karksi-Nuia	65
17. mai	Riho Loit	Karksi-Nuia	75
17. mai	Aili Kahk	Karksi-Nuia	65
18. mai	Leili-Amalie Kirik	Karksi-Nuia	90
20. mai	Leili Koit	Karksi-Nuia	80
20. mai	Margus Annus	Muri	70
22. mai	Endel Kits	Karksi-Nuia	80
23. mai	Heldi Otto	Allaste	70
24. mai	Elmi Loit	Morna	92
31. mai	Urve Sinimets	Karksi-Nuia	65
31. mai	Zoja Orav	Polli	85

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid
17. märtsil sündis Annika ja Janek Londi perre poeg Rasmus

EELK Peetri koguduse teated

3. mail kell 14.00 Ülestõusmisaja 5. pühapäev. *Cantate*. Jumalateenistus armulauaga. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
10. mail kell 12.00 Ülestõusmisaja 6. pühapäev. Palvepühapäev. Küläs on Sysma kogudus ja koor Soomest. Järgneb külalistega koosviibimine – kõik on teretulnud.
17. mail kell 14.00 Ülestõusmisaja 7. pühapäev. Püha Vaimu ootus. Jumalateenistus armulauaga. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
24. mail kell 14.00 Nelipüha. Jumalateenistus armulauaga. Esineb koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
31. mail kell 14.00 Kolmainupüha. Jumalateenistus armulauaga. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee

EAÕK Karksi-Nuia kirikus

10. mail kell 11.00 Jumalik liturgia.

Ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis.

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

Ostame kiirelt, hea hinnaga ja kohese tasumisega:
Metsakinnistuid, põllumaad, talumaad, raieõigust, kasutusvaldust metsamaadel, kaasomandit, mõttelist osa kinnistust, hüpoteegiga kinnistuid, raiutud kinnistuid, metsamaterjali
Metsamaa hinnad 500-15000 euri/ha
Põllumaa hinnad 500-5000 euri/ha
Tel: 52 14 202 E-mail: info@loodusvara.ee www.loodusvara.ee

Karksi-Nuias asuv puidutööstuse ettevõtte AS Textuur otsib tootmistöölisi. CV palume saata e-mailile textuur@textuur.ee või võtta ühendust tootmisjuhiga telefonil 517 5485.

Piiri talu müüb laias valikus tomati-, paprika-, kurgi-, kapsa- jt köögiviljade taimi. Samas saadaval söögikartul kahes fraktsioonis (suur ja seeme). Info tel 510 1491või kohapeal Lilli tee 12.

Müüa küttepuid ja -klotsid.
Info tel 514 9877.

TaSo Team OÜ teostab kaeve-, laadimis- ja planeerimistööd laadurekskavaatori ja roomikekskavaatoriga. Võsa lõikus giljotiiniga. Koostöös T&D Sanfox-ga paigaldame täislahendusena maakütteid (toodetele ja töödele garantii). Küsige hinnapakkumist.
Tel 522 6090, www.tasoteam.ee.

Ostan põllu- ja metsamaad. Tel 513 3302.

Teade!

Reedel, 8. mail korraldab Karksi-Nuia AMS õppereisi Uue-Kariste ja Päidre puukooli. Väljasõit kell 13 Monopoli parklast. Pileti hind 2 €. Osavõttust teatada ja sõidu eest tasuda 4. maiks kauplusse „Kadri“.

Karksi-Nuia Pensionäride Ühenduse jututuba
toimub **26. mail kell 11.00**
Noortekeskuses Tartu mnt 22.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

ELMAR JANKE
10.04.1956–22.03.2015
Äriküla

JOHANNES TAVITS
17.07.1945–30.03.2015
Karksi

RASMUS ARRASTE
17.02.1930–31.03.2015
Karksi-Nuia

MARTIN RULL
10.01.1936–8.04.2015
Karksi

HENN SLEZIN
20.05.1956–13.04.2015
Karksi-Nuia

GEORG PÄRT
18.10.1959–17.04.2015
Polli